

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

25 ianuarie 2018*

„Trimitere preliminară – Spațiul de libertate, securitate și justiție – Regulamentul (CE) nr. 44/2001 – Articolele 15 și 16 – Competență judiciară în materia contractelor încheiate de consumatori – Noțiunea «consumator» – Cesionare între consumatori a unor drepturi care pot fi invocate împotriva aceluiași profesionist”

În cauza C-498/16,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria), prin decizia din 20 iulie 2016, primită de Curte la 19 septembrie 2016, în procedura

Maximilian Schrems

împotriva

Facebook Ireland Limited,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul L. Bay Larsen, președinte de cameră, și domnii J. Malenovský, M. Safjan (raportor), D. Šváby și M. Vilaras, judecători,

avocat general: domnul M. Bobek,

grefier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 19 iulie 2017,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Schrems, de W. Proksch și de H. Hofmann, Rechtsanwälte;
- pentru Facebook Ireland Limited, de N. Pitkowitz, de M. Foerster și de K. Struckmann, Rechtsanwälte;
- pentru guvernul austriac, de G. Eberhard și de G. Kunnert, în calitate de agenți;
- pentru guvernul german, de T. Henze, de R. Kanitz și de M. Hellmann, în calitate de agenți;
- pentru guvernul portughez, de M. Figueiredo, de L. Inez Fernandes și de S. Duarte Afonso, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: germana.

– pentru Comisia Europeană, de M. Wilderspin și de M. Heller, în calitate de agenți,
după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 noiembrie 2017,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 15 și 16 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Maximilian Schrems, cu domiciliul în Austria, pe de o parte, și Facebook Ireland Limited, al cărei sediu social se află în Irlanda, pe de altă parte, în legătură cu cererile în constatare, în încetare, de informare, de furnizare a datelor contabile, precum și de plată a unei sume de 4 000 de euro, privind conturile de Facebook private atât ale domnului Schrems, cât și ale altor șapte persoane care i-au cesionat acestuia drepturile lor legate de aceste conturi.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 44/2001

- 3 Potrivit considerentelor (8), (11) și (13) ale Regulamentului nr. 44/2001:

„(8) Trebuie să existe o legătură între litigiile care intră sub incidența prezentului regulament și teritoriul statelor membre unde se aplică. În consecință, trebuie să se aplice norme comune privind competența, în principiu, atunci când pârâtul are domiciliul pe teritoriul unuia dintre aceste state membre.

[...]

(11) Normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și, astfel, trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt factor de legătură. În cazul persoanelor juridice, domiciliul trebuie să fie definit în mod independent, în vederea ameliorării transparenței normelor comune și a evitării conflictelor de competență.

[...]

(13) În cazul contractelor de asigurare, [al] contractelor încheiate cu consumatorii și [al] contractelor de muncă, partea defavorizată trebuie să fie protejată prin norme de competență mai favorabile intereselor sale decât normele generale prevăzute în prezentul regulament.”

- 4 Articolul 2 din regulamentul menționat prevede:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliat pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor statului membru în cauză.

(2) Persoanele care nu au naționalitatea statului membru pe teritoriul căruia au domiciliul sunt supuse normelor de competență aplicabile cetățenilor statului în cauză.”

5 Secțiunea 4 din capitolul II din Regulamentul nr. 44/2001, intitulată „Competența în materia contractelor încheiate de consumatori”, cuprinde articolele 15-17.

6 Articolul 15 din acest regulament prevede:

„(1) În ceea ce privește un contract încheiat de o persoană, consumatorul, într-un scop care se poate considera că se situează în afara domeniului său profesional, competența se determină în conformitate cu dispozițiile din prezenta secțiune, fără a se aduce atingere articolului 4 și articolului 5 punctul 5, în cazul în care:

- (a) contractul are ca obiect vânzarea de bunuri mobile corporale în rate egale, fixe și eșalonate;
- (b) contractul are ca obiect un împrumut rambursabil în rate egale, fixe și eșalonate, sau orice altă formă de credit încheiat în scopul finanțării vânzării de bunuri mobile corporale;
- (c) în toate celelalte cazuri, contractul a fost încheiat cu o persoană care desfășoară activități comerciale sau profesionale în statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat consumatorul sau, prin orice mijloace, își direcționează activitățile spre acel stat membru sau spre mai multe state, inclusiv statul membru respectiv, iar contractul intră în sfera de acțiune a acestor activități.

(2) Când un consumator încheie un contract cu o parte care nu are domiciliul pe teritoriul statului membru însă deține o sucursală, agenție sau altă întreprindere pe teritoriul unuia dintre statele membre, se consideră, în cazul contestațiilor cu privire la exploatarea sucursalei, agenției sau întreprinderii, că partea în cauză are domiciliul pe teritoriul statului respectiv.

(3) Prezenta secțiune nu se aplică în cazul contractelor de transport altele decât cele care, pentru un preț forfetar, oferă o combinație între călătorie și cazare.”

7 Articolul 16 din regulamentul menționat prevede:

„(1) Un consumator poate introduce o acțiune împotriva celeilalte părți la contract fie înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia partea în cauză își are domiciliul, fie înaintea instanțelor din locul unde consumatorul își are domiciliul.

(2) Acțiunea poate fi introdusă împotriva consumatorului de către cealaltă parte la contract numai înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia consumatorul își are domiciliul.

(3) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dreptului de a introduce o cerere reconvențională la instanța sesizată cu cererea inițială, în conformitate cu prezenta secțiune.”

8 Articolul 17 din același regulament prevede:

„De la dispozițiile prezentei secțiuni nu se poate deroga decât prin convenții:

- 1. ulterioare nașterii litigiului sau
- 2. care permit consumatorului să sesizeze alte instanțe decât cele indicate în cadrul prezentei secțiuni sau

3. încheiate între consumator și cealaltă parte la contract, ambii având la data încheierii contractului domiciliul sau reședința obișnuită în același stat membru, și care au ca efect atribuirea de competență instanțelor din statul respectiv, cu condiția ca acestea să nu fie interzise de legislația statului în cauză.”

Regulamentul (UE) nr. 1215/2012

- 9 Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1) a abrogat Regulamentul nr. 44/2001. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012, acesta este aplicabil numai acțiunilor judiciare intentate la 10 ianuarie 2015 sau după această dată.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 10 Domnul Schrems utilizează rețeaua socială Facebook din anul 2008. La început a utilizat această rețea socială numai în scopuri personale, sub un nume fals. Din anul 2010, el consacră un cont de Facebook exclusiv activităților sale private, precum schimbul de fotografii, conversația și postările cu aproximativ 250 de prieteni. Pe acest cont numele său este scris cu litere chirilice, pentru a împiedica orice căutare cu numele său. În plus, începând din anul 2011, el a deschis o pagină de Facebook, pe care a înregistrat-o și a conceput-o el însuși, pentru a informa utilizatorii de internet cu privire la acțiunea sa împotriva Facebook Ireland, la conferințele sale, la participările la dezbateri și la intervențiile sale în mass-media, precum și pentru a lansa cereri de donații și pentru a face publicitate cărților sale.
- 11 Începând din luna august a anului 2011, domnul Schrems a depus la Comisia pentru Protecția Datelor din Irlanda 23 de reclamații împotriva Facebook Ireland, dintre care una a condus la o trimitere preliminară în fața Curții (Hotărârea din 6 octombrie 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650).
- 12 Domnul Schrems a publicat două cărți privind acțiunea sa împotriva presupuselor încălcări ale protecției datelor, a ținut conferințe, dintre care unele au fost remunerate, în special la organizatori profesioniști, a înregistrat numeroase site-uri internet cum ar fi bloguri, petiții online, precum și site-uri de multifinanțare a acțiunilor împotriva pârâtei din litigiul principal. Pe de altă parte, el a înființat o asociație prin care se urmărea impunerea respectării dreptului fundamental la protecția datelor, a primit diferite premii și i-au fost cesionate drepturi de către peste 25 000 de persoane din întreaga lume, pentru a le valorifica în cadrul prezentei cauze.
- 13 Asociația înființată de domnul Schrems, prin care se urmărea impunerea respectării protecției datelor, nu are scop lucrativ și are ca obiect impunerea respectării dreptului fundamental la protecția datelor, efectuarea activităților necesare în materie de informare și de colaborare cu mass-media, precum și de informare politică. Obiectivul său este sprijinirea financiară a cauzelor pilot de interes general îndreptate împotriva întreprinderilor care ar putea periclita acest drept fundamental. Este vorba de asemenea despre atragerea finanțărilor necesare și, în acest sens, despre colectarea, administrarea și redistribuirea de donații.
- 14 Domnul Schrems arată în esență că pârâta este vinovată de numeroase încălcări ale dispozițiilor în materie de protecția datelor, printre care cele ale Datenschutzgesetz 2000 (Legea austriacă din anul 2000 privind protecția datelor), ale Data protection Act 1988 (Legea irlandeză din anul 1988 privind protecția datelor) sau ale Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO 1995, L 281, p. 31, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 10).

- 15 Domnul Schrems a formulat în fața Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Tribunalul Regional pentru Cauze Civile din Viena, Austria) cereri detaliate, în primul rând, în constatare privind calitatea de simplu prestator de servicii a pârâtei din litigiul principal și obligația acesteia de a respecta instrucțiunile date sau calitatea sa de controlor, în cazul în care prelucrarea este efectuată în scopuri proprii, precum și nevaliditatea clauzelor contractuale referitoare la condițiile de utilizare, în al doilea rând, cereri în încetare privind utilizarea în scopuri proprii sau în favoarea terților a datelor sale, în al treilea rând, cereri de informare privind utilizarea datelor sale și, în al patrulea rând, cereri de furnizare a datelor contabile și cereri de executare privind adaptarea clauzelor contractuale, despăgubirea și îmbogățirea fără justă cauză.
- 16 El afirmă că se întemeiază în acest sens atât pe propriile drepturi, cât și pe drepturile similare pe care alți șapte parteneri contractuali ai pârâtei din litigiul principal, care ar fi de asemenea consumatori și ar locui în Austria, în Germania sau în India, i le-ar fi cesionat în scopul acțiunii sale împotriva Facebook Ireland.
- 17 Potrivit domnului Schrems, instanța menționată este competentă la nivel internațional ca for al consumatorului, în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001.
- 18 Facebook Ireland ridică printre altele obiecția lipsei competenței internaționale.
- 19 Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Tribunalul Regional pentru Cauze Civile din Viena) a respins acțiunea domnului Schrems pentru motivul că, întrucât acesta utiliza Facebook și în scopuri profesionale, nu putea invoca forul consumatorului. Potrivit acestei instanțe, forul privat al cedentului nu devine al cesionarului.
- 20 Domnul Schrems a declarat apel împotriva ordonanței pronunțate în primă instanță la Oberlandesgericht Wien (Tribunalul Regional Superior din Viena, Austria). Acesta a reformat parțial ordonanța menționată. El a admis pretențiile legate de contractul încheiat personal între reclamantul din litigiul principal și pârâta din litigiul principal. În schimb, a respins acțiunea în măsura în care aceasta privea drepturile cesionate, pentru motivul că forul consumatorului este rezervat reclamantului din litigiul principal care invocă pretenții proprii. În consecință, domnul Schrems nu putea obține aplicarea celei de a doua situații de la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 atunci când a invocat drepturi cesionate. Totuși, în rest, această instanță a respins excepțiile de procedură ridicate de Facebook Ireland.
- 21 Ambele părți au formulat recurs împotriva acestei decizii în fața Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria).
- 22 Această instanță arată că, dacă reclamantul din litigiul principal ar fi calificat drept „consumator”, procedura ar trebui să fie inițiată la Viena. Același lucru ar fi valabil pentru procedurile privind drepturile consumatorilor care locuiesc în Viena. Dacă prezenta procedură ar viza și valorificarea altor drepturi cesionate împotriva sa, acest fapt nu ar reprezenta o sarcină suplimentară semnificativă pentru pârâta din litigiul principal.
- 23 Instanța de trimitere consideră însă că, având în vedere jurisprudența Curții, este imposibil să se răspundă cu certitudinea necesară în ce măsură un consumator căruia i-au fost cesionate drepturile altor consumatori, pentru a fi valorificate în mod colectiv, poate invoca forul consumatorului.
- 24 În aceste împrejurări, Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 15 din Regulamentul nr. 44/2001 [...] trebuie interpretat în sensul că un «consumator» în sensul acestui articol își pierde această calitate dacă, după ce utilizează un cont privat de Facebook o perioadă mai lungă în legătură cu valorificarea drepturilor sale, publică cărți, susține parțial și

conferințe plătite, exploatează site-uri internet, colectează donații pentru valorificarea drepturilor și acceptă cesiuni de drepturi de la numeroși consumatori în schimbul promisiunii retransmiterii – după scăderea cheltuielilor de judecată – acestor drepturi în cazul câștigării procesului?

- 2) Articolul 16 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că un consumator poate invoca într-un stat membru, în fața instanței de la domiciliul său, concomitent cu propriile sale drepturi rezultate dintr-un contract încheiat cu un consumator, și drepturi similare ale altor consumatori cu domiciliul
- în același stat membru,
  - într-un alt stat membru sau
  - într-un stat terț,

dacă aceste drepturi, născute din contracte încheiate între consumatori și pârâtă în același context juridic, i-au fost cedate reclamantului, iar cesiunea nu are legătură cu activitatea profesională sau comercială a acestuia, ci servește valorificării în comun a acestor drepturi?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 25 Prin intermediul primei întrebări formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 15 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie să fie interpretat în sensul că un utilizator al unui cont de Facebook privat nu își pierde calitatea de „consumator” în sensul acestui articol dacă publică cărți, ține conferințe, exploatează site-uri internet, colectează donații și acceptă cesiuni de drepturi de la numeroși consumatori în vederea valorificării lor în justiție.
- 26 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, întrucât Regulamentul nr. 44/2001 înlocuiește Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3), astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive de aderare a noilor state membre la această convenție, interpretarea dată de Curte în privința dispozițiilor respectivei convenții este valabilă și pentru dispozițiile regulamentului menționat atunci când dispozițiile acestor instrumente pot fi calificate ca „echivalente” (Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punctul 21 și jurisprudența citată), situație care se regăsește în speță.
- 27 În sistemul Regulamentului nr. 44/2001, competența instanțelor statului membru pe teritoriul căruia are domiciliul pârâtul constituie principiul general, enunțat la articolul 2 alineatul (1) din acest regulament. Numai prin derogare de la acest principiu dispoziția respectivă prevede cazuri enumerate limitativ în care pârâtul poate fi sau trebuie să fie chemat în judecată în fața unei instanțe a unui alt stat membru. În consecință, normele de competență derogatorii de la acest principiu general sunt de strictă interpretare, în sensul că nu pot conduce la o interpretare dincolo de ipotezele prevăzute în mod expres de regulamentul menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 ianuarie 2005, Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, punctul 32).
- 28 Deși noțiunile utilizate în Regulamentul nr. 44/2001, în special cele care figurează la articolul 15 alineatul (1) din acest regulament, trebuie interpretate în mod autonom, prin referire în principal la sistemul și la obiectivele regulamentului menționat, pentru a se asigura aplicarea sa uniformă în toate statele membre (Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punctul 22 și jurisprudența citată), este necesar, pentru a se asigura respectarea obiectivelor urmărite de legiuitorul Uniunii în domeniul contractelor încheiate de consumatori, precum și coerența dreptului Uniunii, să se țină seama și de noțiunea „consumator” cuprinsă în alte reglementări din dreptul Uniunii (Hotărârea din 5 decembrie 2013, Vapenik, C-508/12, EU:C:2013:790, punctul 25).

- 29 În această privință, Curtea a precizat că noțiunea „consumator”, în sensul articolelor 15 și 16 din Regulamentul nr. 44/2001, trebuie să fie interpretată în mod restrictiv, prin referire la poziția persoanei respective într-un anumit contract, în raport cu natura și cu finalitatea acestuia, iar nu la situația subiectivă a persoanei menționate, una și aceeași persoană putând fi considerată consumator în cadrul anumitor operațiuni și operator economic în cadrul altor operațiuni (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 iulie 1997, Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, punctul 16, și Hotărârea din 20 ianuarie 2005, Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, punctul 36).
- 30 De aici, Curtea a dedus că numai contractele încheiate în afara și independent de orice activitate sau finalitate de natură profesională, în scopul exclusiv de satisfacere a propriilor necesități de consum privat ale unui individ, fac parte din regimul particular prevăzut de regulamentul menționat în materie de protecție a consumatorului, ca parte considerată defavorizată, în timp ce o asemenea protecție nu se justifică în cazul unui contract care are ca scop o activitate profesională (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 ianuarie 2005, Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, punctul 36).
- 31 Rezultă că normele de competență specifice de la articolele 15-17 din Regulamentul nr. 44/2001 nu se aplică, în principiu, decât în ipoteza în care finalitatea contractului încheiat între părți este o altă utilizare decât cea profesională a bunului sau a serviciului în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 ianuarie 2005, Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, punctul 37).
- 32 În ceea ce privește mai precis o persoană care încheie un contract pentru o utilizare care se raportează în parte la activitatea sa profesională și care este, așadar, doar în parte străin de aceasta, Curtea a considerat că persoana respectivă ar putea beneficia de dispozițiile menționate numai în ipoteza în care legătura dintre contractul amintit și activitatea profesională a persoanei interesate ar fi atât de firavă, încât ar deveni marginală și, prin urmare, nu ar avea decât un rol neglijabil în contextul operațiunii pentru care a fost încheiat acest contract, considerată în ansamblul său (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 ianuarie 2005, Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, punctul 39).
- 33 În lumina acestor principii trebuie să se examineze dacă un utilizator al unui cont de Facebook nu își pierde calitatea de „consumator”, în sensul articolului 15 din Regulamentul nr. 44/2001, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal.
- 34 În această privință, din decizia de trimitere reiese printre altele că domnul Schrems a utilizat mai întâi, între anii 2008 și 2010, un cont de Facebook pe care îl crease exclusiv în scopuri private, în timp ce, începând din anul 2011, el a utilizat și o pagină de Facebook.
- 35 Potrivit reclamantului din litigiul principal, există două contracte distincte, și anume unul pentru pagina de Facebook, iar celălalt pentru contul de Facebook. În schimb, potrivit Facebook Ireland, contul de Facebook și pagina de Facebook intră sub incidența uneia și aceleiași relații contractuale.
- 36 Deși este de competența instanței de trimitere să stabilească dacă domnul Schrems și Facebook Ireland sunt efectiv legați prin unul sau mai multe contracte și să acționeze în consecință în ceea ce privește calitatea de „consumator”, trebuie să se precizeze că nici măcar o eventuală legătură contractuală între contul de Facebook și pagina de Facebook nu ar aduce atingere aprecierii calității menționate prin prisma principiilor amintite la punctele 29-32 din prezenta hotărâre.
- 37 În cadrul acesteia, în conformitate cu cerința amintită la punctul 29 din prezenta hotărâre de a interpreta în mod restrictiv noțiunea „consumator”, în sensul articolului 15 din Regulamentul nr. 44/2001, este necesar în special să se țină seama, în ceea ce privește serviciile oferite de o rețea socială digitală care pot fi utilizate pe o durată lungă, de evoluția ulterioară a utilizării acestor servicii.

- 38 Această interpretare presupune printre altele că un reclamant utilizator al unor asemenea servicii ar putea să invoce calitatea de consumator doar dacă utilizarea esențialmente neprofesională a acestor servicii, pentru care a încheiat inițial un contract, nu a dobândit ulterior un caracter esențialmente profesional.
- 39 În schimb, dat fiind că noțiunea „consumator” este definită prin opoziție față de noțiunea „operator economic” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 iulie 1997, Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, punctul 16, și Hotărârea din 20 ianuarie 2005, Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, punctul 36) și că este independentă de cunoștințele și de informațiile de care dispune în mod real persoana în cauză (Hotărârea din 3 septembrie 2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, punctul 21), nici expertiza pe care o poate dobândi această persoană în domeniul din care fac parte serviciile menționate, nici angajamentul acesteia în scopul reprezentării drepturilor și a intereselor utilizatorilor acestor servicii nu îi înlătură calitatea de „consumator”, în sensul articolului 15 din Regulamentul nr. 44/2001.
- 40 Astfel, o interpretare a noțiunii „consumator” care ar exclude asemenea activități ar ajunge să împiedice o apărare efectivă a drepturilor pe care le dețin consumatorii față de cocontractanții lor profesioniști, inclusiv a celor referitoare la protecția datelor lor cu caracter personal. O asemenea interpretare ar ignora obiectivul enunțat la articolul 169 alineatul (1) TFUE de promovare a dreptului lor la organizare în vederea apărării intereselor lor.
- 41 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 15 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie să fie interpretat în sensul că un utilizator al unui cont de Facebook privat nu își pierde calitatea de „consumator” în sensul acestui articol atunci când publică cărți, ține conferințe, exploatează site-uri internet, colectează donații și acceptă cesiuni de drepturi de la numeroși consumatori în vederea valorificării în justiție a acestor drepturi.

Cu privire la a doua întrebare

- 42 Prin intermediul celei de a doua întrebări formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie să fie interpretat în sensul că nu se aplică acțiunii unui consumator prin care se urmărește valorificarea, în fața instanței de la locul unde are domiciliul, nu numai a propriilor drepturi, ci și a drepturilor cesionate de alți consumatori care au domiciliul în același stat membru, în alte state membre sau în state terțe.
- 43 În această privință, trebuie amintit mai întâi că normele de competență care figurează în secțiunea 4 din capitolul II din Regulamentul nr. 44/2001 constituie o derogare atât de la norma generală de competență prevăzută la articolul 2 alineatul (1) din acest regulament, potrivit căreia competența revine instanțelor statului membru pe teritoriul căruia este domiciliat pârâtul, cât și de la norma de competență specială în domeniul contractelor, prevăzută la articolul 5 punctul 1 din același regulament, potrivit căreia competența revine instanțelor de la locul în care obligația care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată. Astfel, aceste norme trebuie să facă în mod necesar obiectul unei interpretări stricte (a se vedea Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punctul 28 și jurisprudența citată).
- 44 În continuare, Curtea a arătat deja că, întrucât regimul special instituit la articolul 15 și următoarele din Regulamentul nr. 44/2001 este inspirat de scopul protejării consumatorului ca parte contractantă considerată defavorizată din punct de vedere economic și mai puțin experimentată din punct de vedere juridic decât cocontractantul său, consumatorul nu este protejat decât în măsura în care este el însuși solicitant sau pârât într-o procedură. Prin urmare, solicitantul care nu este el însuși parte la contractul de consum în discuție nu poate beneficia de forul consumatorului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 ianuarie 1993, Shearson Lehman Hutton, C-89/91, EU:C:1993:15, punctele 18, 23 și 24). Aceste considerații trebuie să se aplice și în privința unui consumator cesionar al drepturilor altor consumatori.

- 45 Astfel, normele de competență stabilite, în materia contractelor încheiate de consumatori, prin articolul 16 alineatul (1) din regulamentul menționat se aplică, în conformitate cu textul acestei prevederi, numai acțiunii introduse de consumator împotriva celeilalte părți la contract, ceea ce implică în mod necesar încheierea unui contract de către consumator cu profesionistul vizat (Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punctul 32).
- 46 Condiția privind existența unui contract încheiat între consumator și profesionistul vizat permite garantarea previzibilității atribuirii competenței, care este unul dintre obiectivele Regulamentului nr. 44/2001, după cum reiese din considerentul (11) al acestuia.
- 47 În sfârșit, contrar celor afirmate în cadrul prezentei proceduri de domnul Schrems, precum și de guvernele austriac și german, faptul că cesionarul consumator poate, în orice caz, să introducă la instanța de la locul unde are domiciliul o acțiune în temeiul drepturilor de care beneficiază personal pe baza unui contract încheiat cu pârâtul și care sunt similare celor care i-au fost cesionate nu este de natură să determine ca și acestea din urmă să intre în competența instanței menționate.
- 48 Astfel, după cum a precizat Curtea în alt context, o cesiune de creanțe nu poate, prin ea însăși, să aibă influență asupra determinării instanței competente (Hotărârea din 18 iulie 2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, punctul 58, și Hotărârea din 21 mai 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, punctul 35). Prin urmare, competența altor instanțe decât cele prevăzute în mod explicit de Regulamentul nr. 44/2001 nu poate fi stabilită prin concentrarea mai multor drepturi la un singur reclamant. Rezultă că, după cum a arătat în esență avocatul general la punctul 98 din concluzii, o cesiune precum cea în discuție în litigiul principal nu poate crea un nou for special anume pentru consumatorul cesionar.
- 49 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie să fie interpretat în sensul că nu se aplică acțiunii unui consumator prin care se urmărește valorificarea, în fața instanței de la locul unde are domiciliul, nu numai a propriilor drepturi, ci și a drepturilor cesionate de alți consumatori care au domiciliul în același stat membru, în alte state membre sau în state terțe.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 50 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

- 1) Articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie să fie interpretat în sensul că un utilizator al unui cont de Facebook privat nu își pierde calitatea de „consumator” în sensul acestui articol atunci când publică cărți, ține conferințe, exploatează site-uri internet, colectează donații și acceptă cesiuni de drepturi de la numeroși consumatori în vederea valorificării în justiție a acestor drepturi.**
- 2) Articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie să fie interpretat în sensul că nu se aplică acțiunii unui consumator prin care se urmărește valorificarea, în fața instanței de la locul unde are domiciliul, nu numai a propriilor drepturi, ci și a drepturilor cesionate de alți consumatori care au domiciliul în același stat membru, în alte state membre sau în state terțe.**

Semnături